

BORGEMARKA HYTTEFORENING, presentasjon på årsmøte 3. sept. 2022

Utdrag av Regional plan for Norefjell – Reinsjøfjell 2020 – 2035. Vedtatt av fylkestinget i Viken 17.09.2020

Med vekt på Reinsjøfjell området

5.3 RETNINGSLINJER

§1.1 Formål med planen

Hovedformålet med Regional plan for Norefjell-Reinsjøfjell er å komme fram til en langsiktig og helhetlig strategi for bruk av fjellområdene med fokus på å ivareta:

- Villrein,
- lokal nærings- og samfunnsutvikling,
- friluftsjnteresser.

§1.2 Arealsoner

Planområdet er på plankartet (se siste side) delt inn i følgende arealsoner:

- Fjellsone med viktige villreinhensyn,
- Landbruk-, natur- og friluftsjone,
- Landbruk-, natur- og friluftsjone, – spredt,
- Utviklingssone,
- Utbyggingssone.

§1.3 Virkning av planen

Godkjente og gjeldende reguleringsplaner og kommuneplaner gjelder fortsatt. Andre gjeldende regionale planer i Buskerud gjelder *sideordnet* med Regional plan for Norefjell-Reinsjøfjell.

Vernearealer innenfor planområdet har egne bestemmelser i henhold til naturmangfoldloven som gjelder *foran* den regionale planen.

Rettslig bindende arealbruk blir fastlagt i kommunal arealplanlegging etter plan- og bygningsloven.

§2.3 Friluftsliv

Muligheter for et aktivt friluftsliv både sommer og vinter er et viktig grunnlag for dette fjellets attraksjon.

For stor ferdsel kan ha negativ virkning i form av terrengslitasje og forstyrrelser for villrein og annet naturmangfold.

Merking og tilrettelegging av stier og skiløyper utenfor sårbare områder, samt løpende informasjon og dialog om viktige hensyn, er viktige bidrag.

Sti- og løypeplaner

Ferdsel innenfor planområdet skal styres gjennom sti- og løypeplaner. Disse skal legge til rette for god samhandling mellom ulike hensyn og interesser ved å:

- ta utgangspunkt i eksisterende sti- og løypenett og villreins arealbruk,
- avklare fremtidige sti- og løypetraseer. Eventuell nyetablering, omlegging og nedlegging av stier og løyper er del av dette.
- vurdere hvor aktiviteter som kiting, hundekjøring, sykling, organiserte sommer- og vinteraktiviteter og lignende kan foregå.
- avklare rammer for terrengbehandling i ulike deler av fjellet.
- gi føringer for eventuelle tidsmessige begrensninger i bruk av områder av hensyn til villrein og annet naturmangfold.

Det skal utarbeides en felles sti- og løypeplan for fjellsonen og naturlig tilgrensende områder. Den skal legge til rette for et godt og attraktivt friluftsliv i minst mulig konflikt med villrein og annet naturmangfold. Felles sti- og løypeplan skal være retningsgivende for kommunene.

Fylkeskommunen har hovedansvar, men det forutsettes god medvirkning fra alle berørte kommuner,

Fylkesmannen og villreinnemnda.

Kommunene skal utarbeide lokale sti- og løypeplaner

Det skal utarbeides rutiner for drift av stier og løyper med fokus på å ivareta villrein og andre naturverdier.

All tilrettelegging for friluftsliv i fjellet, som merking, skilting, og stikking av stier og skiløyper og bygging av bruer og klopper, skal være i tråd med Miljødirektoratets håndbok "Naturvennlig tilrettelegging for friluftsliv" (DN 1993) og "Merkehåndboka" (DNT m.fl.).

Stier og løyper (merket og driftet av kommuner, DNT eller andre) som er i konflikt med villrein og annet naturmangfold, bør legges om til mindre konfliktfylte traseer.

Kommunene bør gi bestemmelser om vilkår for motorisert ferdsel for opparbeiding og preparering av skiløyper, jf. nasjonal forskrift om motorisert ferdsel i utmark §3. Det forventes aktsomhet og opphør av løypekjøring når det er mye villrein i området.

§2.5 Kulturminner

Kulturminner, kulturmiljøer og kulturlandskap av lokal, regional og nasjonal verdi skal ivaretas gjennom kommunenes plan- og byggesaksbehandling.

Nye utbyggingstiltak skal ta hensyn til, og tilpasses, fredede og verneverdige kulturminner, kulturmiljøer og kulturlandskap.

Dersom verneverdige kulturminner går tapt som følge av nye inngrep, skal kulturminnene dokumenteres.

§2.6 Energi – vassdrag og vind

Nye vassdragsreguleringer og nye kraftlinjer skal ikke etableres i fjellsonen.

Vindkraftanlegg skal ikke etableres innenfor planområdet.

§3.1 Fjellsone med viktige villreinhensyn

Denne sonen er svært viktig for villreinen, men har også stor verdi for friluftslivet.

Veier

Nye veier i fjellsonen tillates som hovedregel ikke. Unntaket er landbruksveier under 1000 moh. i Flå kommune som tillates etter gjeldende regelverk.

Fv. 287, som går gjennom fjellsonen ved Flatvollen, skal være vinteråpen. I trekkperiodene skal det innføres stopp- og parkeringsforbud langs Fv. 287 i trekkområdet ved Flatvollen. Løsninger for parkering og ferdsel ved Flatvollen skal avklares i eget prosjekt i handlingsprogrammet.

Turisthytter

- Det skal ikke etableres nye turisthytter eller andre nye overnattingstilbud i fjellsonen.
- Etablerte turisthytter kan moderniseres og forsiktig utvides når det er nødvendig.
- Av hensyn til villrein kan en i særskilte tilfelle, i dialog med eier, vurdere periodevis stenging av hytter som inngår i tur- og løypenettet.

Fritidsbygg

Det tillates ikke nye privat eller kommersielle fritidsbygg.

Alminnelig vedlikehold av eksisterende fritidsbygg er tillatt.

Etter en nærmere vurdering kan det gis dispensasjon for ombygging og mindre tilbygg på eksisterende fritidsbygg, samt rivning av gamle bygg for oppføring av nye med samme størrelse. Ved dispensasjoner for byggetiltak må kravene i plan- og bygningslovens §19-2 oppfylles.

Friluftsliv

Friluftaktiviteter i fjellet skal skje med stort hensyn til villreinens funksjonsområder og med hensyn til øvrige sårbare arter. I felles sti- og løypeplan skal følgende avklares:

- Fastlegging av stier, løyper og sykkeltraseer der det særlig tas hensyn til villreinen, terreng- og snøforhold og opplevelsesverdi for brukerne. Eventuell omlegging av traseer er del av dette.
- Avgrense områder for kiting, stisykling og hundekjøring med fokus på villreinens behov.
- I trekk-korridoren ved Flatvollen skal omlegging av løyper og parkeringsløsninger vurderes spesielt.
- Ved tur-, mosjons- og konkurransearrangement i fjellsonen skal det gjøres en vurdering av konsekvenser for villreinstammen. De bør ikke gjennomføres dersom de påvirker stammen negativt.

§3.2 Landbruk-, natur- og friluftssone

Denne sonen ligger stort sett under 1000 moh. og er viktig for landbruk, villrein og annet naturmangfold og friluftsliv.

Fritidsbygg

Det tillates ikke nye private eller kommersielle fritidsbygg.

Alminnelig vedlikehold av eksisterende fritidsbygg er tillatt.

Det kan gis tillatelse til ombygg og mindre tilbygg på eksisterende bygg, samt rivning av gamle for oppføring av nye. Rammene fastsettes endelig i kommuneplan.

Friluftsliv

Stier, skiløypetraséer, sykkeltraséer o.l. kan anlegges etter vedtatt sti- og løypeplan (kommunal eller felles).

§3.3 Landbruk-, natur- og friluftssone - spredt

Denne sonen ligger stort sett under 1000 moh. Den er viktig for landbruk, villrein og annet naturmangfold og friluftsliv, men gir også muligheter for forsiktig og stedstilpasset utbygging. I kommuneplanene kan dette enten vises som LNFR med spredt nærings- eller fritidsbebyggelse eller som mindre byggeområder.

§3.4 Utviklingssone

Hensikten med utviklingssonen er å gi Nore og Uvdal som i planområdet har store arealer og lite utbygging, og dessuten står foran revisjon av kommuneplanen, handlingsrom for videre planlegging. Kommuneplanprosessen vil avklare lokalisering og omfang.

Viktige premisser i videre planlegging:

- Sikre store og gjennomgående grønne korridorer for villrein, annet naturmangfold, friluftsliv og landbruk.
- Legge til rette for ulike friluftformer gjennom sti- og løypeplan.
- Avgrense utbygging til områder som ikke er i konflikt med landbruk-, natur- og friluftinteresser.
- All bebyggelse skal sikres god terrengtilpasning og lokaliseres under 1000 moh.

§3.5 Utbyggingssone

Et betydelig antall fritidsbygg og reiselivsanlegg er lokalisert i denne sonen. Det er også her det meste av nye fritidsbygg knyttet til Norefjell-Reinsjøfjell vil komme.

Bebyggelse

Kommunene skal være arealeffektive ved å prioritere fortetting og videreutvikling i etablerte områder før det åpnes for utbygging i nye områder.

Ved planlegging og lokalisering av fritidsbebyggelse bør kommunene støtte opp om kommersielle destinasjoner.

Utvikling av infrastruktur og drift av fellesgoder bør sikres gjennom forpliktende avtaler.

Kommunene må samarbeide med grunneiere og reiselivsaktører i planleggingen av destinasjoner for å sikre en helhetlig utvikling som gir en langsiktig verdiskaping til lokalsamfunn og grunneier fra reiselivet. Kommunen må sikre at utviklingen er basert på kunnskap og sikre en helhetlig bruk av de naturgitte forutsetningene.

All bebyggelse skal sikres god terrengtilpasning og lokaliseres under 1000 moh. Naturmangfold skal ivaretas. Ved videre planlegging i slike områder skal kommunene følge opp de felles retningslinjene i §2. Omfang, lokalisering og andre viktige planavklaringer må skje i kommunenes videre planlegging (kommuneplan, områdeplaner, reguleringsplaner).

Grønne strukturer

Gjennomgående grøntstrukturer skal prioriteres innenfor utbyggingssonene. Disse skal være store nok til å ivareta vilt og annet naturmangfold (jf. §2.4), myrområder, landskapshensyn og friluftsinnteresser. Grønne strukturer fra dal til fjell og grønn sone mot fjellet der denne sonen grenser mot fjellsonen, er særlig viktig. For å ivareta dette skal det gjøres helhetlige og stedstilpassede vurderinger i videre kommunal planlegging.

Friluftsliv

Tilrettelegging for ulike former for friluftsliv kan skje. Den enkelte kommune avgjør når det er påkrevd med sti- og løypeplan, reguleringsplan og/eller byggesaksbehandling.

7.2 KONSEKVENSER FOR FRILUFTSLIV

Store deler av Norefjell-Reinsjøfjell er klassifisert som «svært viktig friluftslivsområde» gjennom kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder gjennomført av kommunene 2016-18 (www.naturbase.no, Kartlagt friluftslivs-område). De viktigste brukergruppene i dag er:

- 7000 hytteeiere og deres familier og venner. Ytterligere 8000 fritidsboliger er forventet i medhold av allerede vedtatte kommunale planer.
- Brukere av reiselivsdestinasjonene med nærmere 8000 varme senger, først og fremst i Krødsherad. Krødsherad planlegger betydelig økning av dette.
- Dagsturister, både innbyggerne i de fem kommunene og tilreisende regionalt som tar utgangspunkt i utfartsparkeringer rundt hele fjellet gjennom hele året.
- Brukerne av DNT-rutenettet over fjellet og DNT-hyttene Høgevarde, Toveseter og Dalabu, der Høgevarde er klart mest brukt, også av dagsturister

Regional plan har i sin målformulering sagt at friluftsinnteresser skal ivaretas. En viktig oppgave for planen er derfor å sette rammer som sikrer nok og gode arealer for friluftslivet. Målet må være at alle brukergruppene skal ha mulighet til å drive et variert friluftsliv både i nærhet til hyttene og utfartsområdene og på fjellet forøvrig. Fjellområdet har et godt utbredt sti- og skiløypenett som brukes til vandring, skigåing og sykling (både sommer og vinter), men også noe hundekjøring nord i Reinsjøfjell (www.skisporet.no og www.norgeskart.no). For at området skal oppleves som attraktivt, må sti- og løypenettet dimensjoneres for antall brukere. Spesielt stinettet er utsatt for slitasje ved økt bruk, og for at attraktiviteten skal beholdes ved videre utbygging bør det settes av solide grønne strukturer mellom hytteområdene og mot dalen og mot fjellet til friluftsfærdsel og opphold. I grønne strukturer bør opplevelseskvaliteten beholdes. Hvis disse ikke skjerms fra hyttene, som er spesielt vanskelig over tregrensa, synker både attraksjonen ved hyttene og ved friluftsopplevelsen. Økt antall brukere av friluftsområdene avgjøres av:

1. Størrelsen på arealene som i regional plan defineres som utbyggingssoner med mulighet for fritidsboliger og reiselivsbedrifter
2. Utbyggingsform og utnyttingsgrad som avgjøres i kommunale planer.

Dersom alle områder som kommunene og grunneierne har spilt inn i planprosessen som utbyggingssoner vedtas, vil:

1. viktige friluftsområder under tregrensa bli bygd ned og gjort utilgjengelig for allment friluftsliv. Dette er viktig nærturterreng til hyttene for kortere og mindre krevende turer og skjermede turer i dårlig vær.
2. viktige friluftsområder over tregrensa bli gjort om til alpinområder, og attraktiviteten ved sti- og løypenettet vil synke.
3. presset på fjellsonen med viktige villreinhensyn øke. Dette fordi utbyggingen reduserer nåværende friluftsområder samtidig som antall friluftsutøvere øker med all ny utbygging.

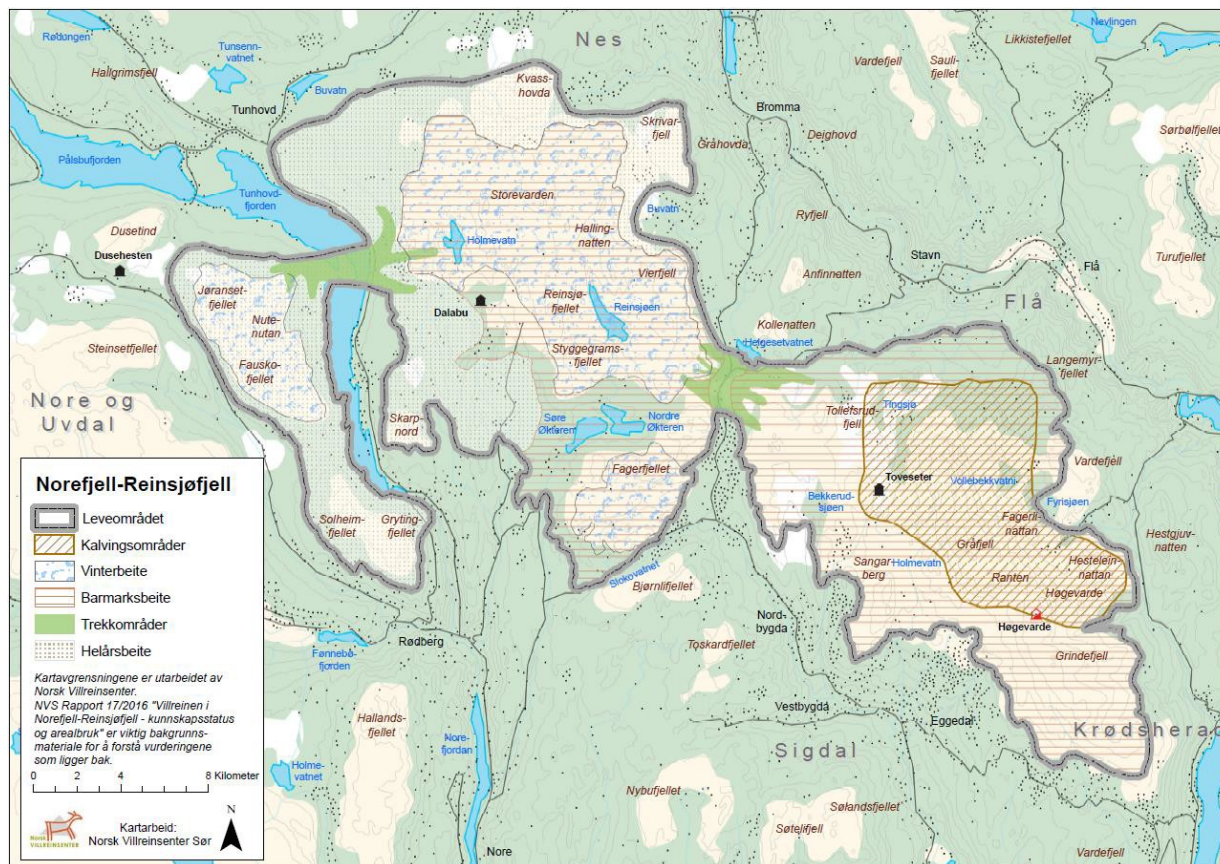
Dette økte presset vil være negativt for villreinen (jf. utredning om villrein). Men det må også stilles spørsmål ved om området mister noe av sin attraktivitet for brukeren av fjellet. Som utredningen Verdiskaping og attraksjonskraft sier:

Kortsiktig kan flere løyper og stier og utformingen av feltene bøte på problemet, men langsiktig sett bør kommunene inkludere sin fritidsboligbefolkning for å komme frem til gode løsninger. Hvor tålegrensa for villreinstammen går, vet man ikke. Nærvær av villrein og muligheten til å møte den bidrar til fjellets attraktivitet, men kan også være konfliktfylt. Vi har heller ikke grunnlag for å si hvor mange flere fritidsboliger innebærer en «nedbygging av fjellet». Det er heller ikke mulig å tallfeste «overturisme» eller påvirkningen på tomte- og fritidsboligpriser hvis attraktiviteten synker. Hva personer opplever som attraktivt kan være høyst individuelt. Men det er tydelig at en del fritidsbolighusholdninger i etablerte strøk mister noe av attraktiviteten til området,

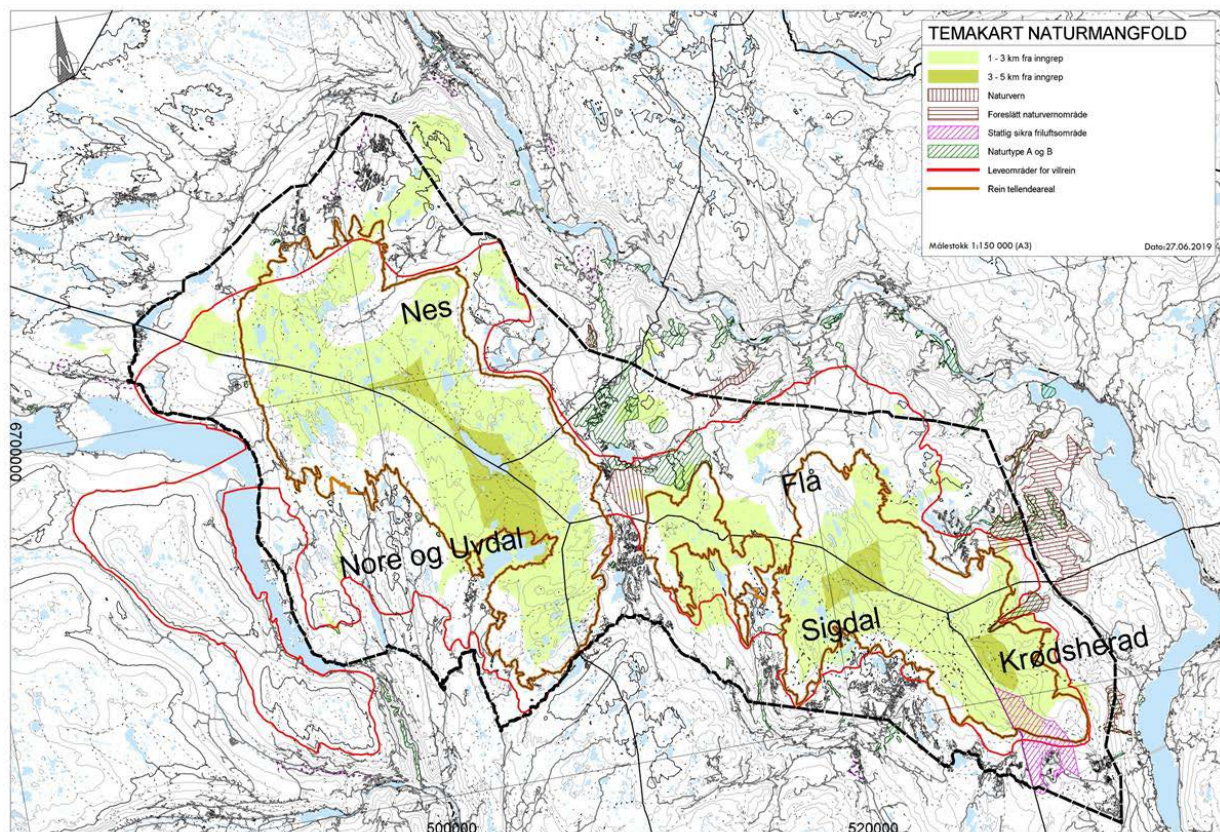
Med bakgrunn i dette legger planen, så langt mulig, opp til å sikre et bånd med landbruks-, natur- og friluftsoner mellom fjellsonen og utbyggingssonen og dessuten sikre gode grønne strukturer med landbruks-, natur- og friluftsoner fra dal til fjell og mellom de tyngre utbyggingssonene. Det anbefales ingen nye store utbyggingssoner annet enn de som ligger i vedtatte planer allerede.

Men det ligger et betydelig fortettingspotensial innenfor og tilknyttet alt vedtatt byggeområder. Det forventes at kommunene ivaretar gode grønne strukturer som ivaretar friluftslivet i nærområdene til disse sonene.

Som oppfølging av den regionale planen vil det bli utarbeidet en felles plan for friluftslivets ferdselsårer (sti- og løypeplan) for fjellsonen og naturlig tilgrensende områder. Handlingsprogram. Hensikten er både å sikre gode og varierte friluftstilbud og å ivareta villreinen.

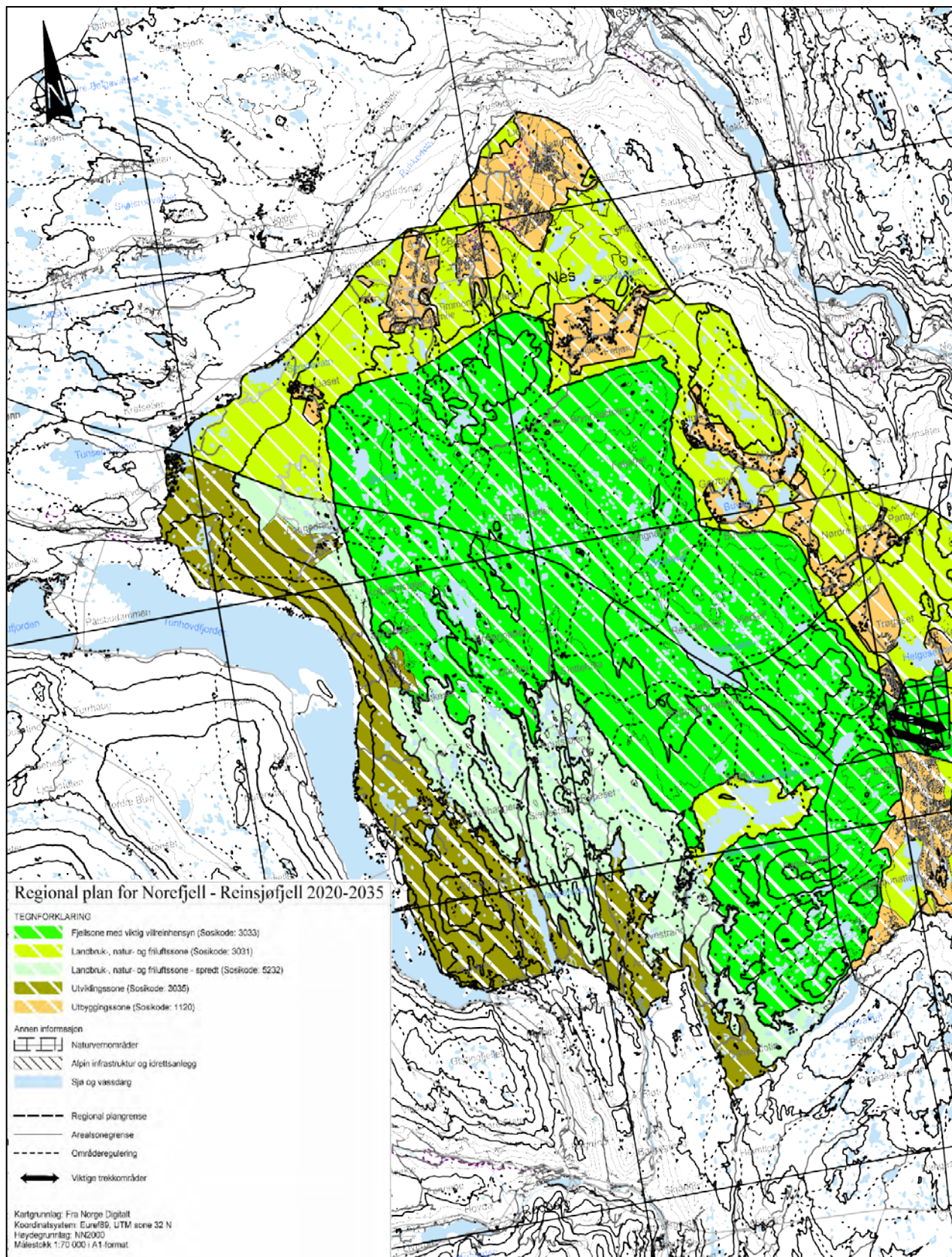
Norefjell-Reinsjøfjellreinsens leve- og funksjonsområder

Temakart Naturmangfold

BORGEMARKA HYTTEFORENING, presentasjon på årsmøte 3. sept. 2022

Utdrag av Regional plan for Norefjell – Reinsjøfjell 2020 – 2035. Vedtatt av fylkestinget i Viken 17.09.2020
Med vekt på Reinsjøfjell området

Regionalt plankart for Reinsjøfjell området